

Särskilt villkor

Verksamhet på arbetsområde

Med tillämpning av villkoren i övrigt gäller följande kompletteringar och ändringar.

Innehållsförteckning

1.3. Egendomsförsäkring på arbetsområde	2	12. Säkerhetsföreskrifter	9
01. Vem försäkringen gäller för	2	01. Egendoms-, Avbrotts-, Hyresförlust- och	
02. När försäkringen gäller	2	Extrakostnadsförsäkring.....	9
03. Var försäkringen gäller	2	07. Miljöansvarsförsäkring för entreprenör.....	9
04. Försäkrat intresse	2		
06. Försäkrad egendom	2	15. Allmänna avtalsbestämmelser	10
07. Försäkringsform	3	03. Premiebetalning och uppgifter för	
08. Försäkringsbelopp	3	förnyad försäkring	10
19. Allriskförsäkring - Vad försäkringen gäller för.....	3		
41. Skadevärderingsregler	4	16. Definitioner	10
42. Självrisk*	4		
43. Skadeersättningsregler	5		
2-1. Avbrottsförsäkring	6		
11. Vad försäkringen gäller för	6		
3.5. Miljöansvar för entreprenör	7		
01. Vem försäkringen gäller för och			
försäkrad verksamhet	7		
02. När försäkringen gäller	7		
03. Var försäkringen gäller	7		
08. Försäkringsbelopp	7		
11. Vad försäkringen gäller för	7		
12. Vad försäkringen inte gäller för	7		
13. Särskilda krav vid grundlägningsarbete och			
förändring av grundvattennivå.....	8		
42. Självrisk	8		
43. Skadeersättningsregler	8		
44. Återkrav	9		

1.3. Egendomsförsäkring på arbetsområde

För verksamhet på Arbetsområde* gäller följande bestämmelser.

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- försäkringstagarens beställare om denne är byggherre
- försäkringstagarens underentreprenörer
- annan ägare av egendom som är försäkrad enligt 1.3.06, om ägaren inte kan få ersättning genom annan försäkring.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för egendomsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

02.1 Arbeten* som utförs på entreprenad - Näringsidkare som beställare

02.1.1 Entreprenadtid

För Arbeten som utförs på entreprenad gäller försäkringen intill dess Arbeten eller del därav avlämnats eller övertagits.

Försäkringen gäller dock under sammanlagt högst fyra veckor (672 timmar) vid provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov eller kommersiell drift.

02.1.2 Efter entreprenadtiden när gällande branschavtal är avtalade

Försäkringen gäller dessutom efter avlämnande eller övertagande

- i högst 6 år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i Arbeten
- i högst 5 år från garantitidens början för skada som beror på fel i Arbeten och som upptäcks under garantitiden dock endast under förutsättning att försäkrad entreprenör enligt entreprenadavtalet är skyldig att ersätta skadan.

02.1.3 Efter garantitidens utgång

För Arbeten utförda enligt

- AB (Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utgivna av Byggandets kontraktskommitté) eller
- ABT (Allmänna Bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten utgivna av Byggandets kontraktskommitté) gäller försäkringen dessutom efter garantitidens utgång för skada
- som framträder och upptäcks under försäkringstiden* och som beror på fel i Arbeten
- som uppkommer vid avhjälpande av sådant fel under förutsättning att försäkringstagaren - enligt bestämmelserna ovan - är skyldig att ersätta skadan.

02.1.4 Efter entreprenadtiden när branschavtal inte är avtalade

Försäkringen gäller efter avlämnande eller övertagande

- i högst 3 år för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i Arbeten
- i högst 2 år efter avlämnandet för skada som beror på fel i Arbeten

Anmärkning

Försäkringen gäller inte för större åtagande eller ansvar än om gällande branschbestämmelser utgivna av branschorganisation varit avtalade.

02.2 Arbeten* som utförs på entreprenad - Konsument som beställare

Försäkringen gäller för skada som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt Konsumenttjänstlagen (SFS 1985:716) eller ABS (Allmänna bestämmelser för småhusentreprenad)

02.3 Arbeten* i egen regi

För Arbeten som utförs för försäkringstagarens egen räkning (för eget bruk eller för försäljning) gäller försäkringen intill dess Arbeten tagits i bruk, dock längst 3 månader från den tidpunkt då de kunnat tas i bruk.

03. Var försäkringen gäller

03.1 Arbeten*, Befintlig egendom*, Ritningar och arkivalier samt datamedia*, Pengar och värdehandlingar*, samt Arbetstagares egendom*

Försäkringen gäller inom Norden

- på Arbetsområde*
- på plats som används för tillfällig förvaring eller bearbetning i samband med försäkrade Arbeten
- under transport till och från Arbetsområde eller plats som används för tillfällig förvaring eller bearbetning, om skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

03.2 Hjälpmedel*

Försäkringen gäller inom Norden.

04. Försäkrat intresse

Försäkringen avser egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse för vilken försäkringen gäller.

Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som har till följd att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer endast genom att egendomen t ex inte kan användas på beräknat sätt.

06. Försäkrad egendom

06.1 Arbeten och Hjälpmedel

Försäkringen omfattar egendom som försäkringstagaren

- äger eller
- ansvarar för eller
- i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra och som är angiven i försäkringsbrevet.

06.1.1 Vid försäkring av Arbeten* omfattar försäkringen också följande egendom med respektive försäkringsbelopp (förstarisk), även om detta inte anges i försäkringsbrevet:

Ritningar och arkivalier samt datamedia*	-2 prisbasbelopp*
Pengar och värdehandlingar* <ul style="list-style-type: none"> • förvarade i låst värdeskåp enligt SS 3000 eller 3150 eller SS-EN 1143 • vid rån* eller överfall*	-2 prisbasbelopp -2 prisbasbelopp
Arbetstagares egendom*	-20% av prisbasbeloppet för varje arbetstagare eller belopp enligt kollektivavtal

06.1.2 Befintlig egendom*

Försäkringen omfattar även Befintlig egendom även om detta inte avtalats.

Högsta ersättning vid varje skada är 5 000 000 kr

06.2 Undantag

Följande slag av egendom omfattas av försäkringen endast om detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

06.2.1 Arbeten* - om värdet överstiger 20 prisbasbelopp* - avseende

- petrokemisk industri, atomkraftverk
- bro, viadukt, berggrum, tunnel
- dammbyggnad, vattenkraftstation, hamnanläggning
- anläggning under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav.

06.2.2 Hjälpmedel* av typ

- mobilkran, tornsvängkran
- gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskin
- övriga motordrivna fordon samt släpfordon till dessa
- luftfartyg, svävare, fartyg, kassun, mudderverk och pontonkran.

07. Försäkringsform

07.1 Helvärdeförsäkring* gäller för

- Arbeten* under entreprenad- och garantitid.
- Hjälpmedel*

07.2 FörstarisKFörsäkring* gäller för

- Befintlig egendom*
- Pengar och värdehandlingar
- Arbetstagares egendom
- Arbeten* efter entreprenad- och garantitid.

08. Försäkringsbelopp

08.1 Försäkringsbelopp

Försäkringsbelopp är de i försäkringsbrevet angivna beloppen till vilka egendomen är försäkrad.

Försäkringsbeloppet beräknas enligt nedan angivna regler.

08.1.1 Arbeten*

Försäkringsbeloppet för Arbeten ska motsvara det högsta värdet av Arbeten på ett och samma Arbetsområde*. Även värdet av egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller ska medräknas.

08.1.2 Hjälpmedel*

Försäkringsbeloppet* för Hjälpmedel beräknas enligt samma regler som gäller för Maskinerier* enligt 1.08.1.4.

08.1.3 Befintlig egendom*

Försäkringsbeloppet för Befintlig egendom beräknas med hänsyn till kostnaderna för återställande.

08.1.4 Ritningar och arkivalier samt datamedia

Försäkringsbeloppet för Ritningar och arkivalier samt datamedia* beräknas med hänsyn till normala kostnader för att återställa förlorad information och originalritningar.

08.1.5 Pengar och värdehandlingar

Försäkringsbeloppet för Pengar och värdehandlingar* beräknas med hänsyn till värdet av pengar och gällande frimärken samt normala kostnader för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

08.1.6 Arbetstagares egendom

Försäkringsbeloppet för Arbetstagares egendom* är 20 % av prisbasbeloppet* för varje arbetstagare eller det högre belopp som kan finnas angivet i respektive kollektivavtal.

08.2 Värdeökning

De vid försäkringsårets början gällande försäkringsbeloppen för Arbeten* och Hjälpmedel* anses vid varje tidpunkt höjda med de belopp varmed egendomens värde ökat genom värdestegring från försäkringsårets början enligt följande.

08.2.1 Arbeten*

Värdeökning genom dels ändrings- och tilläggsarbeten dels prisändring intill sammanlagt 30 % av vid försäkringsårets början gällande belopp.

08.2.2 Hjälpmedel*

Värdeökning genom dels investering dels prisändring intill sammanlagt 30 % av vid försäkringsårets början gällande belopp.

19. Allriskförsäkring - Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

Befintlig egendom

För Befintlig egendom* gäller försäkringen dock endast för sådan oförutsedd fysisk skada eller förlust som inträffar i direkt samband med åtgärd för utförande av avtalat åtagande.

Skada på Arbeten efter garantitiden

Vid skada på Arbeten under ansvarstiden men efter försäkrad garantitids utgång enligt 02.1.3 och som överstiger avtalad självrisk åtar sig bolaget dessutom gentemot försäkringstagaren att

- utreda om ansvarighet föreligger
- förhandla med motparten
- föra försäkringstagarens talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs betala och som inte kan erhållas av motpart eller annan.

19.1 Undantag

19.1.1 Försäkringen gäller inte för

- kostnad för att åtgärda fel i material eller i utförd arbetsprestation och inte heller för skada på Arbeten* som orsakats av sådant fel
- kostnad för att åtgärda Arbeten som är felaktiga på grund av ofullständiga eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar och inte heller för skada på Arbeten som orsakats av sådan felaktighet.

Undantaget avser dock endast sådana kostnader som skulle ha uppkommit om felaktigheten hade åtgärdats omedelbart före skadans uppkomst.

19.1.2 skada som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t ex rost eller frätning), beläggning eller avsättning såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse.

Med extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utanför ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas

19.1.3 skada genom, stöld, bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott. Vid stöld eller annat tillgrepp gäller dock försäkringen om tidpunkten för brottet kan preciseras och om rimliga säkerhetsåtgärder har vidtagits med hänsyn till egendomens värde och stöldbegärlighet samt förhållandena i övrigt

19.1.4 skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering

19.1.5 skada på begagnad egendom till följd av provdrift eller liknande. Försäkringen gäller dock omden försäkrade kan påvisa att skadan inte till någon del orsakats av bristfällighet eller felaktighet den begagnade egendomen

19.1.6 skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet, som - med hänsyn till omständigheterna - inneburit betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken han eller hans arbetsledning varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken

19.1.7 skada på Hjälpmedel* som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem

19.1.8 skada på Hjälpmedel* som inte är en följd av påvisbar yttre orsak

19.1.9 skada på förbrukningsmaterial ingående i Hjälpmedel*, t ex drivmedel, däck och slangar, filter, linor, packningar, remmar och kedjor, larvband och transportband.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan påvisa att skadan har uppkommit genom oförutsedd yttre orsak och att skadan skulle ha uppkommit även om egendomen inte varit i drift

19.1.10 skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott i damm avsedd för magasinering av vatten för kraftverk, som inte utgör arbete

19.1.11 Vid skada på Arbeten efter utgången garantitid gäller försäkringen inte för skada till följd av fel som, i kontrakt eller administrativa föreskrifter, särskilt avtalats om att anses vara väsentliga.

41. Skadevärderingsregler

41.1 Arbeten*

Skada på Arbeten värderas enligt skadevärderingsreglerna för Maskinerier* i 1.41.4.

41.2 Befintlig egendom*

Skada på Befintlig egendom värderas efter bolagets värderingsregler som gäller för det egendomslag egendomen tillhör för ägaren.

41.3 Hjälpmedel*

Skada på Hjälpmedel värderas enligt skadevärderingsreglerna för Maskinerier* i 1.41.4.

42. Självrisk*

42.1 Självriskan är angiven i försäkringsbrevet.

Självriskan är dock lägst 50 % av prisbasbeloppet vid

- skada på Hjälpmedel* bestående av mobilkran, tornsvängkran, gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskin
- skada på motordrivna fordon och släpfordon till dessa.

Avtal kan träffas om högre självrisk som då anges i försäkringsbrevet.

42.2 Särskild självrisk*

42.2.1 Vid skada på Arbeten, efter utgången garantitid, dras från de sammanlagda kostnaderna för skada, utredning, förhandling rätttegång, skiljemannaförfarande, röjning och räddning en självrisk som är lägst 1 prisbasbelopp om inte annan självrisk är angiven i försäkringsbrevet.

42.2.2 Vid skada på Arbeten som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt Konsumenttjänstlagen(SFS 1985:716) eller ABS (Allmänna bestämmelser för småhusentreprenad) och som inträffar senare än 5 år efter avlämnandet eller övertagandet är självriskan lägst 1 prisbasbelopp.

42.2.3 Vid skada genom stöld kan förhöjd självrisk tillämpas, se säkerhetsföreskrifter 12.01.25 Skyddskrav - Egendomsförsäkring på Arbetsområde - Allmänt och 12.01.26 Skyddskrav - Egendomsförsäkring på Arbetsområde - inhägnat område.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Helvärdeförsäkring*

43.1.1 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet utgörs av

- skadebelopp enligt 1.3.41. Skadevärderingsregler
- röjningskostnad enligt 1.3.43.4
- räddningskostnad enligt 1.3.43.5

med avdrag för

- självrisk* enligt 1.3.42
- eventuell underförsäkring* enligt 1.3.43.1.2

och med hänsyn till

- leverantörsgaranti enligt 1.3.43.11.

43.1.2 Underförsäkring*

Om försäkringsbeloppet* vid skadetillfället understiger det belopp som anges i 1.3.08, föreligger underförsäkring. Ersättningsbeloppet minskas då till så stor del som försäkringsbeloppet utgörs av där angivna belopp.

Är försäkringsbeloppet gemensamt för flera föremål men lägre än föremålens sammanlagda belopp enligt 1.3.08, minskas ersättningsbeloppet för sådant föremål till så stor del som försäkringsbeloppet utgörs av detta belopp.

Om försäkringstagaren lämnat uppgifter för premieberäkning i enlighet med 15.03.2.1 lämnas ersättning intill gällande försäkringsbelopp, d v s bestämmelserna om underförsäkring tillämpas inte.

43.2 Förstariskförsäkring*

43.2.1 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet utgörs av

- skadebelopp enligt 1.3.41 Skadevärderingsregler
- röjningskostnad enligt 1.3.43.4
- räddningskostnad enligt 1.3.43.5

med avdrag för

- självrisk* enligt 1.3.42

och med hänsyn till

- leverantörsgaranti enligt 1.3.43.11.

43.2.2 Högsta ersättning

Ersättning lämnas högst med försäkringsbeloppet.

43.2.2.1 Arbeten* efter garantitidens utgång

Vid skada till följd av fel efter garantitiden är bolagets ersättningsskyldighet begränsad till försäkringsbeloppet för Arbeten, dock högst 10 Mkr vid varje skada och högst 20 Mkr per försäkringsår, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Ersättningen för skada som uppkommer av samma orsak under en följd av år är begränsad till de försäkringsbelopp per skada och försäkringsår som gäller det år skadan framträder och upptäcks.

43.4 Röjningskostnad

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för kostnader för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering.

Ersättning lämnas inte för röjning av oförsäkrade grunder och fundament.

Vid förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

43.5 Räddningskostnad

Bolaget ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 13.05 endast i den mån de varit ägnade till att begränsa sådan fysisk skada som inträffat och som omfattas av försäkringen.

Bolaget ersätter sådana åtgärder som med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skäligen räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

43.11 Leverantörsgaranti

Är leverantör eller entreprenör enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar bolaget inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller entreprenör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta. Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans. Bestämmelserna tillämpas inte på Arbeten*.

43.12 Skadeersättningsregler i övrigt

Entreprenadavtalets regler beträffande den försäkrades rätt att återställa skadat Arbeten* ska tillämpas.

Bolaget har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom för vilken ersättning utgetts till rätta ska egendomen snarast ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

2-1. Avbrottsförsäkring

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Avbrottsskada

Försäkringen gäller för avbrottsskada genom

- sådan skada som egendomsförsäkringen enligt 13.01-19 gäller för
- att leveransavtal inte kan fullföljas på grund av att sådan skada som egendomsförsäkring enligt 1.3.01-19 gäller för, inträffat inom Norden hos leverantör eller kund med vilken försäkringstagaren har gällande kontrakt. Försäkringen gäller inte för längre tid än den för leveranskontraktet återstående kontraktstiden. Högsta ersättning är 15 prisbasbelopp om inte annat anges i försäkringsbrevet.

3.5. Miljöansvar för entreprenörer

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven entreprenadverksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skadestånd, utrednings-, förhandlings-, rättegångs- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

11. Vad försäkringen gäller för

11.5 Miljöpåverkan och markarbeten

11.5.1 Person-, sak- eller ren förmögenhetsskada på grund av miljöpåverkan

Försäkringen gäller för person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada* enligt miljöbalken som består i eller är en följd av

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad*, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån om skadan inträffar inom två år efter utförandet av det skadegörande arbetet
- rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening
- buller
- skakning
- värme, lukt eller ljus
- annan liknande störning.

11.5.2 Sakskada och ren förmögenhetsskada på grund av markarbeten

Försäkringen gäller för sakskada och ren förmögenhetsskada* som den försäkrade kan bli ansvarig för enligt miljöbalken om skadan orsakats genom följande markarbeten; sprängning, pålning, spontning, schaktning eller grävning.

11.6 Byggarbetsmiljösamordnare enligt arbetsmiljölagen

Försäkringen gäller för det ansvar som följer av 3 kap 6-7 §§ arbetsmiljölagen som den försäkrade har som byggarbetsmiljösamordnare eller självständig uppdragstagare.

11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk* åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få utav motpart eller annan samt
- betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att erlægga.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Försäkringen gäller inte för skada

- som den försäkrade åtagit sig att ersätta utöver AB 04 eller annan allmän bestämmelse utfärdad av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde
- som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre
- som orsakats av verksamhet vid stationär anläggning

Anmärkning

Med byggherre avses den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning arbete utförs.

12.2 Känd eller förutsebar miljöskada

Försäkringen gäller inte för miljöskada som vid försäkringens ikraftträdande var känd eller borde vara känd av företags- eller driftledning. Försäkringen omfattar inte heller miljöskada som har sina orsaker i sådana omständigheter att den försäkrade eller hans driftledning borde ha insett att skada skulle komma att inträffa.

12.3 Böter, viten miljöskyddsavgift

Försäkringen gäller inte för böter, viten eller miljöskyddsavgifter.

12.4 Åsidosättande av lag eller myndighets föreskrift

Försäkringen gäller inte för miljöskada som orsakats av eller eljest har sin grund i åsidosättande av föreskrift i lag eller tillståndsbeslut, såvida inte den försäkrade kan visa att driftledningen, då miljöstöringen ägde rum, varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

12.5 Atomskada

Försäkringen gäller inte för sådan atomskada som den försäkrade kan göras ansvarig för enligt atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.

12.30 Arbetsskada och annan försäkring

12.30.1 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda.

12.30.2 Annan försäkring

Försäkringen gäller inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock om regressrätt föreligger mot den försäkrade.

13. Särskilda krav vid grundlägningsarbete och förändring av grundvattennivån

13.1 Vid grundlägningsarbete ska förbesiktning (syneförrättning) ske av byggnader och anläggningar i grannskapet som enligt erfarenhet normalt löper risk att skadas. Förbesiktningsprotokoll ska upprättas och kompletteras med erforderliga fotografier.

Förbesiktigad egendom ska efter grundlägningsarbetets slutförande utan dröjsmål efterbesiktigas.

13.2 Vid arbeten där grundvattennivån kan påverkas ska erforderliga undersökningar göras före arbetets genomförande för att fastställa grundvattennivån och dessutom ska nivån följas under arbetets gång.

13.3 Eftersätts kraven i 13.1 eller 13.2 lämnas endast ersättning för skada som genom tillförlitlig utredning visas ha uppkommit som en följd av grundlägningsarbetet eller förändringen av grundvattennivån. Det åligger den försäkrade att tillhandahålla sådan utredning.

Ersättning lämnas inte för kostnader för

- för- eller efterbesiktningar
- skydds- och förstärkningsåtgärder
- att fastställa och följa grundvattennivån.

42. Självrisk

42.1 Självrisken vid personskada utgörs av avtalad självrisk enligt 3.42 Ansvarsförsäkring.

42.2 Självrisken vid

- sakskada är lägst 10 % av skadebeloppet, dock lägst 20 % av prisbasbeloppet och högst 10 prisbasbelopp.
- ren förmögenhetsskada* är lägst 10 % av skadebeloppet, dock lägst 1 och högst 10 prisbasbelopp om inte annat anges i försäkringsbrevet.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningsskyldighet är begränsad till 10 Mkr per försäkringsår, dock högst 1 Mkr per försäkringsår vid ren förmögenhetsskada*.

44. Återkrav

Har bolaget utgivit ersättning för den försäkrades räkning för skada som även byggherren eller annan är skyldig att ersätta enligt miljöbalken, övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av denne.

12. Säkerhetsföreskrifter

01. Egendoms-, Avbrotts-, Hyresförlust- och Extrakostnadsförsäkring

01.25 Skyddskrav - Egendomsförsäkring på Arbetsområde* - Allmänt

Vid stöld ska nedan angivna skyddskrav vara uppfyllda.

Omslutningsyta* (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet m m) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar - i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott* och försvåra bortförandet av stöldgods. Exempel på godtagbar väggkonstruktion

- regelvägg med yttersida av 16 mm spontade bräder och innersida av 10 mm byggplatta
- enkelskiktsvägg av minst 25 mm spontade bräder
- enkelskiktsvägg av minst 1 mm stålplåt.

För golv och tak godtas utförande som ger samma skydd mot inbrott som vägg.

- Dörr (såväl dörrblad som övriga delar), port och lucka i omslutningsyta* ska ge godtagbart skydd mot inbrott*.
- Dörr ska antingen vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck) eller vara försedd med stålbom minst 10 x 50 mm som räcker över hela dörren och som är fäst och säkrad i dörrkarmarna med genomgående bultar. Stålbommen ska vara låst med godkänt hänglås.
- För pardörrar gäller dessutom att den ena dörren ska vara reglad upp- och nedtill med säkrade kantreglar eller på likvärdigt sätt.
- Utåtgående dörr ska ha bakkantsäkring.
- Slagdörr av trä med instickslås ska förstärkas med av försäkringsbolagen godkänd dörrförstärkning (långskyltar) på båda sidor. Andra dörrtyper, t ex skjutdörrar ska förstärkas på likvärdigt sätt.
- För port och lucka godtas samma eller likvärdigt utförande som för dörr.
- Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel* kvarlämnats i låset.
- Öppningsbart fönster i omslutningsyta* ska vara stängt och invändigt reglat.
- Öppningsbart fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller som på annat sätt är lätt åtkomligt (t ex från balkong, tak, brandstege) ska antingen vara låst med av försäkringsbolagen godkänt fönsterlås eller annan låsanordning som för det särskilda fallet godtagits av bolaget eller ha inkrypningskydd*.
- Varje fönster med ruta av annat material än glas ska antingen ha inkrypningskydd eller vara utfört så att det ger samma skydd mot inbrott* som inkrypningskydd. Fönster anses inte låst om nyckel* kvarlämnats i låset.
- Annan öppning som är större än 150 x 300 mm i omslutningsyta* ska ha inkrypningskydd*.

01.25.1 Särskild påföljd vid åsidosättande

Har föreskriften inte följts är självrisken lägst 50 % av prisbasbeloppet.

01.26 Skyddskrav - Egendomsförsäkring på Arbetsområde - Inhägnat område

Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omslutet av ett områdesskydd (stängsel, vägg, grind, port m m), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott* och försvårar bortförandet av stöldgods.

Områdesskyddet ska bestå av stängsel eller vägg och vara

totalt minst 2,20 m hög varav de översta 0,2 m ska utgöras av minst 2 rader taggtråd. Områdesskyddet ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Områdesskyddets fastsättningsanordningar, stolpar, stag m m ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande

- flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm
- vägg av trä minst 25 mm tjock
- vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.
- Grind, port och dörr ska uppfylla samma krav på skydd mot inbrott* som områdesskydd (stängsel och vägg) enligt ovan.
- Grind, port och dörr ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck eller hänglås med beslag). Beslag till hänglås ska ha minst samma motståndskraft mot inbrottsangrepp som låset.
- Vid gångjärnen ska finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedda med likvärdigt skydd.
- Grind, port och dörr anses inte låst om nyckel* kvarlämnats i låset.

01.26.1 Särskild påföljd vid åsidosättande

Har föreskriften inte följts är självriskan lägst 50% av prisbasbeloppet.

07. Miljöansvarsförsäkring för entreprenörer

07.1 Den försäkrade ska iaktta

- de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet
- att de föreskrifter som meddelas i lag eller författning eller av myndighet efterlevs och att anvisningar t ex Boverkets byggregler (jämte kommentarer) och Arbetarskyddsstyrelsens/Arbetsmiljöverkets anvisningar följs
- att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på bolagets begäran företes när det kan vara av betydelse för att kunna fastställa leveranstidpunkt, omskadeståndsskyldighet föreligger, eller om produkt varit defekt vid leverans.

02.20 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift

Åsidosätter den försäkrade angivna föreskrifter görs ett avdrag med 20 % av annars utgående ersättning, dock lägst 50 % av prisbasbeloppet* och högst 10 prisbasbelopp. Avdraget kan minskas om särskilda skäl kan anses föreligga med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Sådant avdrag görs dock inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits
- om den som haft att tillse att föreskriften iaktogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

15. Allmänna avtalsbestämmelser

03. Premiebetalning och uppgifter för förnyad försäkring

03.2 Förnyad försäkring

03.2.1 Uppgifter för förnyad försäkring

För beräkning av premie för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren på anfordran utan dröjsmål lämna uppgift om

- det beräknade högsta värdet av Arbeten* på ett och samma Arbetsområde* under kommande försäkringsår
- det vid tidpunkten för uppgiftslämnandet aktuella nyanskaffningsvärdet* för Hjälpmedel*
- årslönekostnad* fördelad dels på verksamheten på Arbetsområde och dels annan angiven verksamhet
- årsomsättningen* fördelad dels på Arbetsområde och dels annan angiven verksamhet

16. Definitioner

Arbeten

Härmed avses

- egendom - även av förbrukningskaraktär - och arbetsprestationer som ingår i den försäkrades avtalade åtagande eller utförande i egen regi
- egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller.

Till Arbeten räknas inte befintlig egendom som berörs av åtgärd för utförande av Arbeten och inte heller Hjälpmedel.

Arbetsområde

Med Arbetsområde avses område som står till den försäkrades disposition för utförande av försäkrade Arbeten samt tillfällig förvaring i samband med sådana Arbeten. Till Arbetsområde räknas inte ordinarie (fasta) försäkringsställen såsom kontor, verkstäder och förråd.

Befintlig egendom

Härmed avses beställare tillhörig egendom och egendom som tillhör privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare inom eller i direkt anslutning till Arbetsområde. Till befintlig egendom räknas inte Arbeten och Hjälpmedel

Hjälpmedel

Härmed avses egendom som erfordras för utförande av försäkrade Arbeten. Till Hjälpmedel räknas inte egendom som är av förbrukningskaraktär.

Om Brunskogs försäkringsbolag/Långseruds försäkringar

Brunskogs försäkringsbolag/Långseruds försäkringar bildades år 1865. Från början var bolaget endast ett brandförsäkringsbolag, men idag kan vi erbjuda flera olika typer av försäkringar med ett fullvärdigt skydd. Vårt område sträcker sig över hela Värmland och vårt huvudkontor ligger i Edane. Vi står under Finansinspektionens tillsyn.

Vem svarar för försäkringsskyddet

Brunskogs försäkringsbolag försäkringar svarar normalt för försäkringsskyddet utom för följande avsnitt, där Ålands Försäkringar Ab, PB 64, 22101 Mariehamn, Finland, FO-nummer 3125676-2, med hemort i Mariehamn, Finland, är försäkringsgivare:
Avsnitten: Ansvar, Rättsskydd, Tjänsteresa och Olycksfall.

ADRESS
Edanevägen 33
671 70 Edane

WEBB
www.brunskogs.se
E-POST
kontakt@brunskogs.se

TELEFON
0570-509 09
BANKGIRO
891-2735

ORG.NR
572000-4935
JURIDISKT NAMN
Brunskogs försäkringsbolag

